

Zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci w wieku 4- 10 lat:

WIELOBARWNE POZNAWANIE ŚWIATA- doświadczenia i eksperymenty

Powszechnie wiadomo, że dzieci charakteryzują się ciekawością tego co je otacza. Najlepszym sposobem zaspokojenia naturalnej ciekawości dziecka są zabawy badawcze i eksperymenty o charakterze badawczym. Zabawy te stanowią podstawę wielokierunkowego rozwoju dziecka. Rozwijają umiejętność krytycznego myślenia, myślenia przyczynowo- skutkowego, porównywania i uogólniania, przyczyniają się do rozszerzania horyzontów myślowych. Chociaż niektóre eksperymenty wydają się trudne, bo związane są z dziedzinami, takimi jak fizyka lub chemia, to dają dziecku okazję do odkrywania i zagłębiania fascynującego świata przyrody i techniki, a wiedza i umiejętności zdobywane we wczesnym dzieciństwie staną się inspiracją i pomostem do wiedzy zdobywanej na kolejnych szczeblach edukacji.

Cele główne zajęć:

1. Stworzenie dzieciom możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego na miarę ich możliwości.
2. Rozwijanie funkcji językowych i spostrzeżeniowych: wzrokowych, słuchowych, dotykowych, kinestetycznych, motorycznych oraz współdziałania między tymi funkcjami, czyli integracji percepcyjno-motorycznej.
3. Motywowanie do podejmowania zadań o różnym stopniu trudności- dziecko stara się rozwiązywać również zadania o wyższym stopniu trudności- nie wycofuje się bez podjęcia próby ich rozwiązania.
4. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie- dziecko zna i przestrzega zasady, normy obowiązujące w pracy zespołowej.
5. Ochrona układu nerwowego- wprowadzenie w stan odpoczynku.
6. Rozwijanie wyobraźni i koncentracji uwagi.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa komunikacji interpersonalnej- dziecko jest otwarte na kontakty interpersonalne
2. Minimalizowanie napięć emocjonalnych i wzmacnianie koncentracji uwagi-dziecko zna i stosuje podstawowe techniki koncentracji uwagi
3. Budowanie wzmocnień pozytywnych- podnoszenie samooceny dziecka- dziecko zna swoją wartość, swoje umiejętności, zdolności i zainteresowania
4. Wdrażanie do samodzielnej pracy
5. Rozwijanie zdolności i zainteresowań matematycznych wśród dzieci
6. Poszerzanie i pogłębianie wiedzy matematycznej
7. Kształtowanie wyobraźni przestrzennej
8. Kształtowanie umiejętności zastosowania w praktyce posiadanej wiedzy
9. Kształcenie i doskonalenie umiejętności liczenia i wykonywania działań matematycznych
10. Rozwijanie logicznego myślenia poprzez rozwiązywanie łamigłówek i krzyżówek matematycznych
11. Doskonalenie umiejętności wypowiedzenia się i argumentowania
12. Doskonalenie sprawności manualnej
13. Usprawnianie koncentracji uwagi
14. Nauka kolorów podstawowych i pochodnych

15. Rozwój motoryki i koordynacji ruchowej
16. Utrwalanie lepszego rozumienia aspektu porządkowego i kardynalnego liczby naturalnej
17. Rozwijanie rozumowania przyczynowo- skutkowego
18. Nauka kodowania informacji

Materiały potrzebne do zajęć:

mąka ziemniaczana, pianki do golenia, balony, pipety, folia strecz, farby akrylowe, pędzle, klocki LEGO, kartony, papier pakowy, mazaki, kredki, pojemniki o różnej wielkości, butelki, lejek, słoiki, magnetofon, płyty z muzyką, jajka, sól, woda, płyn do mycia naczyń, opakowania po tabletkach, barwniki spożywcze, dzbanek, otówki, soda, kwasek cytrynowy, strzykawki, tacka, ręczniki papierowe, podgrzewacze, talerz, szklanki, zapałki, łyżki.

Przebieg zajęć

Temat zajęć I: Woda i ogień- dwa żywioły

1. „Znikająca woda”

Eksperyment ma na celu pokazanie dzieciom, że ogień potrzebuje tlenu, aby mógł się palić. Dzieci przygotowują talerz płaski z wodą barwioną sokiem/mlekiem, następnie ustawiają na nim 2 podgrzewacze. Pedagog podpala podgrzewacze i jeden podgrzewacz przykrywa słoikiem. Obserwujemy co się wydarzy. Woda częściowo została wessana z talerza do słoika i płomień świeczki pali się do momentu póki jest tlen, gdy tlenu pod szklanką zabraknie, płomień zgaśnie. Natomiast podgrzewacz nieprzykryty słoikiem pali się cały czas. Omawiamy zaobserwowane zjawisko.

2. Ćwiczenia w przelewaniu wody:

Życie praktyczne: dajemy dziecku dzbanek, szklankę, butelkę, słoik, lejek. Zaczynamy od najłatwiejszego zadania. Dziecko nalewa do dzbanka wodę. Podnosi dzbanek wysoko i pochyla nad słoikiem, lejąc powoli wodę. Następnie wodę przelewamy z powrotem do pierwszego naczynia. Gdy dziecko opanuje podstawowe czynności związane z przelewaniem, ćwiczenia możemy dowolnie modyfikować, dodawać naczynia o różnym kształcie (wąska butelka, duży słoik, miska), lejki i miarki. Daje to dzieciom możliwość porównywania i analizowania „gdzie jest więcej/mniej/równo?”

3. Eksperyment „dlaczego jajko pływa?”:

Każde dziecko otrzymuje 2 jajka i 2 szklanki z letnią wodą. Do jednej z przygotowanych szklanek z wodą wsypują sól do momentu, aż przestanie się rozpuszczać, wykonują tzw. solankę. Następnie jedno jajko wkładają do szklanki z wodą, drugie do solanki i obserwują. Omawiamy zaobserwowane zjawisko.

4. Mini wulkany

Dzieci przygotowują 4 szklanki z wodą. Wodę w 3 szklankach barwią za pomocą barwnika spożywczego, każdą na inny kolor. Następnie do szklanek z zabarwioną wodą wsypują po 1 opakowaniu kwasku cytrynowego. Mieszają aż się kwasek rozpuści. Do szklanki z wodą (tej niezabarwionej) wsypują sodę. Następnie za pomocą strzykawki dzieci nabierają wodę z sodą i wstrzykują po kolei do szklanek z kolorową wodą. Następują mini wybuchy i duże bąbelkowanie. Omawiamy zaobserwowane zjawisko.

5. Łowimy rybki

Dzieci wykonują małe, kolorowe, papierowe rybki (rysują, wycinają, a następnie dekorują według własnego pomysłu za pomocą mazaków, kredek). Następnie umieszczają rybki w misce i łowią za pomocą naelektryzowanej linijki/ balona. Wygrywa to dziecko, które „złowiło” najwięcej rybek.

Temat zajęć II: Wesoła matematyka- tworzenia gry matematycznej na podstawie zajęć proponowanych przez E. Gruszczyk- Kolczyńską oraz zabawy konstrukcyjne i gry dydaktyczne

1. Ucząc dzieci sztuki konstruowania gier trzeba przestrzegać następującej przemienności:
 - a) pedagog konstruuje grę (planszę i ustala reguły) dzieci mu w tym pomagają, potem

rozgrywają ułożoną grę,

b) dzieci budują swoją grę (mogą wzorować się na tym, w czym uczestniczyły poprzednio), dorośli im pomagają, potem grają razem stosując ustalone reguły.

2. Dzieci konstruują budowle z klocków LEGO (według własnego pomysłu), a następnie przedstawiają wykonany model. Podczas zabawy segregują klocki według kształtów, kolorów, porównują wielkości pojedynczych klocków jak i zebrane w zbiory itp.

3. Gry dydaktyczne: „Piotruś”, „Rummikub- junior” - ćwiczenia w tworzeniu sekwencji, klasyfikowaniu, przeliczaniu, logicznym myśleniu.

Temat zajęć III: Piankolina i Gniotek (sensoplastyka)

1. Piankolina:

a) wykonanie piankoliny: 1 kg mąki ziemniaczanej, jedno opakowanie pianki do golenia oraz odrobina płynu do mycia naczyń. Wszystko razem umieszczamy w misce, a następnie dzieci wykonują piankolinę- ugniatają, mieszają do momentu powstania jednolitej masy,

b) barwienie piankoliny barwnikami spożywczymi- dzielimy na 3 mniejsze porcje piankolinę i do każdej dzieci dodają inny barwnik spożywczy w ten sposób utrwalamy kolory,

c) zabawy w piankolinie- dzieci tworzą według własnego pomysłu różne formy, wylepiają, ugniatają, modelują.

2. Gniotek:

a) wykonanie Gniotka: potrzebujemy balon, butelkę 500ml, mąkę ziemniaczaną lub ryż, lejek, słomkę lub wykałaczkę, włóczkę do zrobienia fryzury oraz marker.

Na początku razem z dziećmi wsypujemy mąkę do wysokości ½ lub ¾ butelki w zależności od wielkości balona. Następnie każde dziecko dmucha balon, skręca końcówkę balona (tak, aby nie wyleciało z niego powietrze) i nakłada na butelkę. Obraca butelkę w taki sposób, aby mąka przesyłała się do nadmuchiwanego balona. Wypełniony mąką balon ściągamy z butelki, spuszcza powoli powietrze zawiązujemy włóczkę. Każde dziecko wymyśla nazwę i dekoruje swojego Gniotka według własnego pomysłu.

Temat zajęć IV: Wesołe rączki

1. Malowanie farbami na strecz folii przy dźwiękach muzyki poważnej: dzieci mogą malować zarówno przy użyciu pędzli jak i swoich dłoni. Inna faktura zachęca dzieci do eksperymentowania i do artystycznych działań.

2. Zabawa pantomimiczna.

Wybieramy z grupy jedno dziecko, które losuje obrazek przedstawiający np. zwierzę, rzecz, czynność. Zadaniem dziecka jest przedstawienie za pomocą gestów wylosowany obrazek. Wszyscy pozostali odgadują co to może być.

3. Kolorowe krople.

Do zabawy potrzebujemy kilku szklanek z wodą, pipety, puste opakowanie po tabletkach oraz barwniki spożywcze lub kawałki kolorowej bibuły. Wodę w szklankach barwimy barwnikami spożywczymi lub zamaczając w ciepłej wodzie kawałki bibuły. Zadaniem dziecka jest przy pomocy kroplomierza wkropić po kropelce w otwory opakowania od tabletek. To zadanie uczy precyzji, cierpliwości i świetnie trenuje małe rączki i paluszki

4. Zabawy relaksacyjne i odprężające z wykorzystaniem ćwiczeń zamieszonych w książce E. Snel „Uważność i spokój żabki”, wyd. CoJaNaTo.

SPĘDŹCIE CZAS RAZEM PRZYTULCIE SIĘ, DAJCIE BUZIAKA I DBAJCIE O TO, ŻEBY DZIECKO CZUŁO SIĘ BEZPIECZNE I KOCHANE.

Bibliografia

1. Gruszczyk- Kolczyńska Edyta, „Jak nauczyć dzieci sztuki konstruowania gier?”, wyd. WSiP 1996
2. Opracowanie zbiorowe, „Eksperymenty. Fascynujące doświadczenia do przeprowadzenia w domu”, wyd. SBM Renata Gmitrzak 2013
3. Kłos Ewa, Tołłoczko Joanna, Syndoman Piotr, „Eksperymenty- zrobisz to sam”, wyd. AWM Agencja Wydawnicza 2018
4. Snel Eline, „Uważność i spokój żabki”, wyd. CoJaNaTo 2016

Program przygotowała i opracowała pedagog- Gabriela Kopera- Bielaś